

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

רשת קייטנות חב"ד

בתי-חב"ד ברחבי הארץ פותחים את ההרשמה למחזור הראשון של קייטנות חב"ד. הקייטנות מיועדות לכל ילדי ישראל, תלמידי בתי-ספר ממלכתיים וממלכתיים-דתיים כאחד. רשת קייטנות חב"ד היא הגדולה בישראל, ופועלות בה כמאתיים קייטנות. הקייטנות מעניקות לילדים שפע של חוויות לצד תכנים וערכים, ברוח חסידית עליזה ותוססת. פרטים והרשמה בבית-חב"ד המקומי.

'אוצר החסידות' בטלפון

מערכת **אוצר החסידות**, שבה אפשר לשמוע שיעורי חסידות בטלפון, מזמינה את הציבור להתקשר ולהתרשם מהמערכת החדשה. המנהל, הרב **מרדכי בלוח**, אומר כי במערכת אלפי שיעורים בתורת החסידות, ואלפי הקלטות משיחות ומאמרי חסידות של הרבי מליובאוויטש. להאזנה טל' 072-2761111.

ניצוצות חדשים

גרינטק מגישה עוד הפקה מבית **ניצוצות של קדושה**: תקליטור שביעי בסדרת **חידון פרשת השבוע**, ועכשיו לפרשיות במדבר-קורח. יש כאן שילוב של דמויות אמיתיות ואנימציה, המאפשר לילדים לרענן את ידיעותיהם על פרשת השבוע. טל' 700015-7001.

גיטרה יהודית

המוזיקאי **מאיר הלוי** אשל הפיק את **גיטרה יהודית 4** - תקליט של נעימות נשמה בביצוע גיטרות אקוסטיות. שנים-עשר שירים בהפקה איכותית ונעימה לאוזן. טל' 700120-7001.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
7:59	8:40	7:48	7:38
9:07	9:50	8:44	8:40

פרקי אבות: פרק ב

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

שבעה קנים, שבעה גוונים

אין צורך להוציא את השד העדתי מהבקבוק וללבות מתחים מיותרים. ההתקרבות כבר נוצרת מאליה, והיא אורכת זמן, וכולנו צריכים לסייע לה

השופט אדמונד לוי. עכשיו צריך לשאול, היכן הדרישה לשוויון, גם ברמה העדתית, גבוהה ומוצדקת יותר - במסלול חסידי בבית ספר חרדי, או שמא בבית המשפט העליון?!

ועוד משפט חשוב שהוא כותב: "מדינת ישראל הכירה בחינוך מגזרי. כך בתי הספר לאמנויות, כך בתי הספר הייחודיים, כך רבים מהזרמים הבלדניים. ספק אם באותם בתי ספר אליטיסטיים יש אחוז ספרדיות גבוה יותר מהמגמה החסידית. אבל להם מותר. הם עושים את זה כדת וכדין. יש להם קריטריונים".

גישה שוויונית ומכבדת

נדגיש ונבהיר: הפליה בין יהודים על רקע עדתי היא דבר פסול בתכלית. לאורך ההיסטוריה היו בעניין זה גלים לכאן ולכאן. היו תקופות ומקומות שהספרדים נחשבו עילית ואילו אשכנזים נתפסו נחותים, והיו תקופות ומקומות שהמגמה התהפכה. לזה ולזה אין מקום.

בפרשת השבוע אנו קוראים על העלאת הנרות במנורת המקדש. היו בה שבעה קנים, שמיציגים את הגוונים בעם-ישראל. כל אחד ואחד מהם הוא נר מאיר, באור המיוחד האופייני לו. אין פסול בשמירת המסורות הייחודיות לכל עדה וקהילה, אבל הגישה צריכה להיות שוויונית ומכבדת לכל הגוונים.

בימינו גם נעלמים הבדלי התרבות בין העדות. כולנו לומדים את תורתם של גדולי הדורות האשכנזים והספרדים, נהנים מסיפורים על צדיקי אשכנז וחכמי ספרד, וחיים זה במחיצת רעהו. התהליך הטבעי הוא של התקרבות והתחברות, ואין צורך להוציא את השד העדתי מהבקבוק וללבות מתחים מיותרים.

עדיין יש הרבה לתקן ולשפר בתחום הזה. דעות קדומות ונטייה למחנאות ולכיתתיות אינן נעלמות ביום אחד, אבל תהליכים כאלה אין מובילים בכוח ובכפייה, מתוך השמצות והתעלמות מעובדות. ההתקרבות נוצרת כבר מאליה, והיא אורכת זמן, וכולנו צריכים לסייע לה, כדי שכל קני המנורה יאירו ויפיצו את אורם.

הסערה בעניין בית-הספר בעיר עמנואל העלתה מחדש את העניין העדתי. התקשורת מיהרה לחרוץ דין ולקבוע כי מדובר בהפרדה על רקע גזעני, אבל כשנכנסים לפרטים ולעובדות מתברר שהסיפור אינו פשוט כל-כך. גם כשמעיינים בהחלטת בית-המשפט העליון רואים שאין זה עניין של שחור ולבן, אלא שהתקשורת אינה מניחה לעובדות לקלק את הכתורת.

איננו בקיאים בכל פרטי הפרשה, אבל יש עובדות שמשום מה מתעלמים מהן. מתברר שבמגמה החסידית יש 27 אחוזים של בנות ממוצא ספרדי, וכמו-כן במגמה הרגילה יש 23 אחוזים של בנות ממוצא אשכנזי. ההורים טוענים שוב ושוב כי ההפרדה אינה קשורה כלל לנושא העדתי, אלא לרצונם לחנך את בנותיהם באווירה חסידית וחרדית יותר, וכל בת המתאימה לדרישות מתקבלת, בלי קשר למוצאה.

העובדה שיותר מרבע מהתלמידות במגמה החסידית באו ממוצא מזרחי תומכת לכאורה בטענת ההורים. עובדה היא שגם במגמה הכללית יש בנות ממוצא אשכנזי, שלא נתקבלו למגמה החסידית. אז אולי לא כצעקתה?

שופט מזרחי אחד

קול אמיץ נשמע השבוע מפיו של העיתונאי בן-דרור ימיני מ'מעריב'. כדאי לקרוא את הדברים שהוא כותב:

"המקום הטבעי ביותר שבו יהיה שוני, הוא העולם החרדי. עניין של מסורות ומורשות ונוסחי תפילה. כך שאם במסלול חסידי יש למעלה מרבע מהתלמידות ממוצא ספרדי - אין כאן שום הוכחה לגזענות..."

"לפי החלטת בג"ץ, החלוקה הבלתי-פרופורציונלית היא הוכחה לאפליה. בתקשורת זה הפך לגזענות. האומנם? בבית המשפט העליון יושב היום שופט מזרחי אחד, אדמונד לוי. אחד מתוך 14. זה בערך שבעה אחוזים. ייתכן שיש עוד אחת. אולי נגיע ל-14 אחוז. זה הרבה פחות מהמגמה החסידית, שעליה יצא קצפו של

למעלה ממגבלות המקום

חנו במקום סדרתם". במצב כזה מתבטלים כל ההבדלים שבין המקומות, אל מול הצינוי האלוקי שהוא למעלה מן המקום.

למעלה מהגלות

מכאן אפשר ללמוד דבר גדול על משמעות הגלות. ידוע הפתגם: "לא מרצונו גלינו מארץ-ישראל, ולא בכוחותינו-אנו נשוב לארץ-ישראל. אבינו מלכנו גלגנו, והוא יתברך יגאלנו". הגלות והגאולה הן כמו המסעות במדבר, שהם "על-פי ה'", וממילא ברשותו ובבעלותו של הקב"ה.

נמצא שגם בזמן הגלות היהודים עומדים בעצם למעלה מהגלות ולמעלה ממגבלות המקום. כל מה שעובר עלינו הוא חלק מרצונו של הקב"ה, ומכיוון שהקב"ה הוא למעלה מן המקום, גם אנו איננו מוגבלים באמת במגבלות המקום. יש ליהודי הכוח, מצד נשמתו, להעמיד את עצמו במעמד ובמצב העליון ביותר - כמו בקודש-הקודשים, ביום-הכיפורים, בעת העבודה המקודשת ביותר, עבודת הקטורת.

(תורת מנחם כרך יד, עמ' 183)

המלאכה הזאת בעלת חשיבות, אלא אם כן זו הריסה לצורך בנייה.

בעניין זה מובאת בגמרא דעתו של ר' יוסי, ש"סותר על-מנת לבנות במקומו" - זה נחשב 'סותר על-מנת לבנות', אבל אם האדם 'סותר על-מנת לבנות שלא במקומו' - אין זה 'סותר על-מנת לבנות'. כלומר, אם האדם הורס בית כאן כדי לבנות בית במקום אחר, אין רואים את ההרס חלק מהבנין, אלא זה הרס של קלקול.

מתבטלים ההבדלים

שואלת על כך הגמרא: הלוא את המלאכות האסורות בשבת אנו למדים מהמשכן, ושם פירוק המשכן היה כדי 'לבנות שלא במקומו', שהרי היו נוסעים מאותו מקום ומקימים את המשכן במקום אחר.

משיבה הגמרא, שהואיל ופירוק המשכן והקמתו נעשו על-פי ה', הרי זה בבחינת 'סותר על-מנת לבנות'. וכפי שהמפרשים מסבירים, שכאשר הדברים נעשים בהוראת הקב"ה, אין לאדם דעה משל עצמו, "וייתכן שיאמר להם (הקב"ה) שובו

חניות והנסיעות של בני-ישראל במדבר ה' בהוראה ברורה של הקב"ה: "על פי ה' יחנו ועל פי ה' ייסעו". כאשר הענן עלה מעל המשכן, זה היה אות לפירוק המשכן ולהתחלת המסע. כשהענן ירד ושכן במקום מסוים, זה היה אות לחנות ולהקים שם את המשכן.

הפסוק הזה מופיע בדיון בגמרא בעניין מהותה של מלאכת סתירה האסורה בשבת. ההלכה היא שהעונש על חילול שבת ניתן רק למי שעשה מלאכה שנועדה לתקן, ולא למי שקלקל. לכן מי שהרס בית בשבת אינו מתחייב, כי הוא עשה מלאכה של הרס ולא של תיקון. אבל אם זו הייתה מלאכה של 'סותר על-מנת לבנות' - הוא מתחייב, כי הסתירה וההרס אינם קלקול אלא מטרתם לתקן ולבנות.

הרס במקומו

הטעם לכך הוא, שהמלאכות האסורות בשבת נלמדו ממלאכת המשכן, ומלאכה שעניינה הרס וסתירה לא הייתה לה תועלת במשכן. לכן אין

מן המעיין "לא שינה" | מאת הרב אליעזר ברוד

אמרת השבוע

לא מתפטרים

גבאי צדקה בעיר לודד' הותקף בעלבונות קשים על-ידי אחד מעשירי העיר. הלך הגבאי אל רב העיר, הרב אליהורחיים מייזל, והודיע על התפטרותו מתפקידו. הרב עודד אותו להמשיך בתפקידו, ציין את מעלתם של גבאי הצדקה, והוסיף שמהמקורות עולה כי עסקן ציבור אינו רשאי להתפטר מתפקידו.

דברי הרב נודעו בציבור, ולמדני העיר התחילו לחפש את המקור לדברי הרב, ולא מצאו. שאלו את הרב, והוא השיב בחיך: "בפרשת בהעלותך מסופר שיהושע אמר למשה על אלדד ומידד: 'אדוני משה כלאם'. חז"ל מפרשים: 'הטל עליהם צורכי ציבור והם כלים מאליהם'. נשאלת השאלה, הלוא גם אם יטילו עליהם צורכי ציבור, יוכלו להתפטר מתפקידם. אלא שנמצאו למדים כי מי שנושא בתפקיד ציבורי אינו רשאי להתפטר מתפקידו".

לא גבה ליבו

אין יעלה על הדעת לומר שאהרון היה עלול לשנות ולא לעשות כפי שציווהו הקב"ה? אלא זה הפירוש, שאף-על-פי שנתעלה ונעשה כוהן גדול לא שינה את טעמו ואת דרכיו, לא גבה ליבו, אלא הוסיף להתנהג כמקודם.

(רבי מאיר מפרימישקין)

באותה התלהבות

בכל השנים שהדליק אהרון את הנרות לא שינה כלום מדרך קיום המצווה בפעם הראשונה. העבודה לא נעשתה אצלו בדרך הרגל ושגרה, אלא ברטט ובהתלהבות, כבשעת ההדלקה הראשונה.

(רבי מנחם-מנדל מקוצק)

ברייה חדשה

זהו שאמרו על 'היהודי הקדוש' שבשעה שאמר בכל יום ברכת 'שלא עשני גוי' הרגיש עצמו ברייה חדשה, כאילו הרגע נשתנה מלא-יהודי ליהודי.

(עיטורי תורה)

בלי תנועות חיצוניות

על הפסוק "ויעש כן אהרון" (במדבר ח, ג) אומר רש"י: "להגיד שבחו של אהרון שלא שינה". בעבודת הקודש של אהרון הכוהן לא היו ניכרים שום תנועה ושינוי מבחוץ, והעיקר היה בפנימיות הלב. כל הדברים הגדולים עיקרם גנוז וצפון בלב, ואין הם נראים כלפי חוץ.

(רבי מנחם-מנדל מקוצק)

התרגשות מרוסנת

אהרון הכוהן ידע היטב את הכוונות הנשגבות של הדלקת הנרות. הוא ידע שבהדלקה זו הוא מעלה את נשמות ישראל וגורם להתעלות שבע המידות העליונות. ובכל-זאת עשה את עבודתו בדיוק כפי שנצטווה ולא הניח להתרגשותו לשנות משהו.

(לקוטי שיחות)

דוגמה חיה

שבח גדול הוא לכוהנים, למורים ולמחנכים אם אינם משנים לעצמם ממה שהם מורים לאחרים. אם הם עושים כן תהיה השלהבת עולה מאליה, ודבריהם יתקבלו בלי צורך בביגעות רבות.

(שארית מנחם)

יד הכסף

בתחנת המשטרה בעיר בודנהיים, במחוז אלזס (כיום בצרפת), התייצב נגר מקומי, ובפיו מידע חשוב. לדבריו, נסע בעגלה אחת עם שני סוחרים יהודים, ובמהלך הנסיעה שמע אותם זוממים להרעיל את בארות המים עיר.

אלה היו ימי הביניים, שבהם סבלו היהודים רבות מעלילות שכניהם הגויים. עלילה שפגעה קשות ביהודים הייתה כי הם מרעילים את הבארות, כדי להפיץ מגפות בקרב האוכלוסייה הלא-יהודית.

בעקבות עדותו של הנגר הושלכו ראשי הקהילה, ובראשם רבה, הרב וולף, לבית הכלא. הם נחקרו חקירה קשה. החוקרים האשימו אותם בשותפות במזימה, שכן הנגר העיד כי שמע את הסוחרים מדברים על דיון מיוחד שנערך בהשתתפות ראשי הקהילה.

הרב וולף טען כי אכן התקיימה אספה כשבועיים קודם לכן עם ראשי הקהילה, אך נדונו בה אך ורק ענייני הקהילה, ולא הייתה כל מזימה להרע חליה למישהו. מפקד המשטרה לא האמין לדבריו ואיים לבקש למחרת היום אישור לענות את העצירים כדי שידו באשמה. כל אותו לילה לא עצם איש מראשי הקהילה העצורים את עיניו.

למחרת הובאו העצורים לאולם המשפט. הרב וולף ביקש לחקור את הנגר שהביא את המידע. השופטים נענו לבקשה, והנגר הוצג מול הרב. "האם תוכל לומר לי מה בדיוק שמעו אוזניך משיחת הסוחרים?", שאל הרב.

הנגר השיב: "כן. הם אמרו כי בהמשך לפגישה, יש להביא לידי לפעולה מעשית באשר לרעל המתפסט במעיינות ובמקורות המים במחוז אלזס...".

חיך רחב עלה על פניו של מפקד המשטרה לנוכח עדותו הברורה של הנגר. להפתעתו ראה כי גם על פניהם של הרב ושל ראשי הקהילה עולה חיך. הרב וולף מיהר להסביר כי עתה מובן היטב מקור העלילה. "באספה שלנו דיברנו על רוחות רעות שמנשבות בקרב הנוער, שגורמות להם לזלזל בקיום המצוות. התבטאנו שצריך לטפל ב'הרעלת המעיינות', שכן תורתנו מכונה 'מעיינות מים חיים', והרוחות הרעות משולות לרעל המשחית את רוח התורה", הסביר.

דממה השתררה באולם. גם מפקד המשטרה התקשה להתכחש להסבר הברור. אולם אחד מחברי המועצה, בודו שמו, לא קיבל את ההסבר ותקף בלעג את דברי הרב: "על כל דבר

יודעים היהודים לתת פירושים לכאן ולכאן. לדעתו, רק בדיקה מקיפה ורצינית תוכיח אם היהודים חפים מפשע. מוכן אני לקבל עליי משימה זו". בודו היה שונא ישראל מובהק. הוא גם קיווה להיפטר מחובות כבדים שהיה

חייב לכמה יהודים. הוא הודיע כי יש לחפש חיפוש יסודי בבתי היהודים, כדי למצוא את הרעל, שמן הסתם הוסתר היטב. בינתיים המליץ להשאיר את ראשי הקהילה במעצר. הצעתו התקבלה על-ידי השופטים, ופני

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

לשם מה התחיייה?

ב יאת המשיח ותחיית המתים הן שני מושגים שונים ונפרדים, אם-כי שניהם מתרחשים ב'אחרית הימים'. תחיית המתים היא 'עיקר' נפרד מ'יג' עיקרי האמונה (ביאת המשיח היא ה'עיקר' השנים-עשר, ותחיית המתים - ה'עיקר' השלושה-עשר). יש הבדל גם בהתייחסות הנדרשת מאיתנו לשני העיקרים הללו: על ביאת המשיח יש חובה של ציפייה, ואילו על תחיית המתים אין חובה כזאת ודיי להאמין שהדבר יתרחש "בעת שיעלה רצון מאת הבורא יתברך שמו" (לשון י"ג ה'עיקרים').

גם מבחינת הזמן, ימות המשיח הם תקופה קודמת ונבדלת מתקופת תחיית המתים. נאמר שתחיית המתים תתרחש ארבעים שנה לאחר ביאת המשיח (זוהר חלק א, קלט א; וכן קלד, א), חוץ מהצדיקים הגדולים שיקומו קודם לכן.

תקופת השכר

ימות המשיח, באופן בסיסי, הם המצב התקין של העולם הקיים. כרגע העולם משובש, לא תקין, עולם שבו היחסים בין בני-אדם בכלל ובין ישראל לעמים, ובינינו לבין הקב"ה - משובשים (זו בעצם הגלות, במשמעותה העמוקה), ואילו בימות המשיח יגיע העולם לתיקונו ויתנהל נכון. תחזור מלכות דוד, ייבנה המקדש, יתקבצו כל נדיחי ישראל, תתגלה השכינה - העולם יגיע לשלמותו.

אבל שלמות העולם בימות המשיח אינה אלא שלמותו של העולם הנוכחי, על מבלותיו הטבעיות. כשיגיע זמן התחיייה ייפתח עידן חדש. אם בנוגע לימות המשיח יש דיון אם יתחוללו בהם ניסים וחרیגות מגדרי הטבע, הרי תקופת התחיייה היא בבירור תקופה על-טבעית, שחורגת לגמרי מדמות העולם המוכרת לנו. זה יהיה עולם שונה לחלוטין, שבו תסתיים העבודה ותיפתח תקופת השכר, אם-כי שלמות תקופת השכר תהיה באלף השביעי (כמובא ב'תניא', פרק לו, בשם האר"י ז"ל).

הגמרא (סנהדרין צ, א ואילך) מונה את "האומר אין תחיית המתים מן התורה" עם מי ש"אין להם חלק לעולם הבא". היא מביאה (דף צא, ב ואילך) כמה ראיות המוכיחות כי עניין התחיייה מוזכר פעמים רבות בתורה שבכתב. הנה כמה פסוקים המדברים בבירור על התחיייה: "ורבים מישיני אדמת עפר יקיצו" (דניאל יב, ב), ובהמשך (שם יב, ג), נאמר לדניאל: "ואתה לך לקץ ותנוח, ותעמוד לגורלך לקץ הימים". בישעיה (כו, יט) נאמר: "יחיו מתים, נבלתי יקומו, הקיצו ורננו שוכני עפר".

לא לשווא עמלנו

התחיייה מעוררת שאלות רבות: מי יקום בתחיייה? מה יהיה סדר התחיייה? היכן היא תתרחש? מה יקרה למי שמתו בעלי מומים? מה גורלם של כל מי שעדיין חיים בבוא זמן התחיייה? אך תחילה יש להבהיר את עצם המשמעות של התחיייה - מדוע צריכה בכלל להיות תחיית המתים.

אחד ההסברים הוא שהתחיייה נועדה לתת שכר גם לגוף הגשמי. השכר שהאדם מקבל לאחר מותו בגן-עדן הוא שכר רוחני, שממנו נהנית הנשמה בלבד. למה ייגרע חלקו של הגוף, שבאמצעותו למד האדם תורה וקיים מצוות? לכן תהיה תחיית המתים, ואז אותו גוף, שעמל כאן בלימוד התורה ובקיום המצוות, יקום מחדש לתחיייה ויקבל את שכרו.

תורת החסידות מסבירה הסבר מעמיק וכולל יותר. התחיייה היא, למעשה, תכליתה ושלמותה של כל הבריאה. הלוא כל כוונת ירידת הנשמה לעולם הזה היא לזכר את הגוף הגשמי ואת המציאות החומרית. והנה, הנשמה עוזבת פתאום את העולם הזה, והגוף, שעמלנו כל-כך על זיכורו - מת ונרקב. איזה טעם יש אפוא לכל עבודת הזיכור? לכן תהיה תחיית המתים, ואז יתברר כי מותו של הגוף היה עניין זמני, וכי כל הקדושה שהחדרנו בגוף ובמציאות הגשמית בכלל - אכן שמורה במלוא שלמותה.

היהודים חפו. היה ברור כי נוסף על הסכנה שבעלילה עצמה, בודו ואנשיו ינצלו את ה'חיפוש' כדי לשים יד על רכוש יהודי.

בודו לא איבד זמן. הוא קרא מיד למשרתו הנאמן אורליך, והשביעו לבל יוציא מפיו הגה על המשימה שהוא מטיל עליו. אורליך נשבע.

שעת לילה מאוחרת. רחובות בודנהיים ריקים מאדם. אורליך עושה את דרכו לעבר בית-הכנסת הראשי. הוא מחזיק בידו שקיק קטן, שריח חריף נודף ממנו. ריחו של רעל חזק ומסוכן ביותר.

אורליך, שהיה גברתן ואיש-צבא מלומד, לא ידע להסביר את החולשה והפחד שתקפוהו פתאום. הוא פתח את שער בית-הכנסת. בדממה פילס את דרכו בחושך בין הספסלים, עד שאיתר את ארון-הקודש.

ידו האחת אחזה היטב בשקיק. בידו השנייה ניסה לפתוח את דלת ארון-הקודש, אך זו לא נפתחה בקלות. אורליך נאלץ להשתמש בשתי ידיו. הוא שם את השקיק בין שיניו, ואז הצליח לפתוח את הדלת.

פחד אימים שיתק אותו. הוא ראה יד מושטת לעברו, כאילו מצביעה עליו באצבע מאשימה. חרדת אימים תקפה אותו, ומרוב חרדה התהדקו שיניו זו אל זו. בשקיק הרעל נפער חור קטן. חושיו התערפלו והוא צנח אין-אונים על רצפת בית-הכנסת, גונח מייסורים.

החבטה הקשה וגניחותיו של אורליך העירו משנתו את השמש, שישן בחדר קטן, צמוד לבית-הכנסת. הוא קם והעיר את שכנו, כדי לבדוק עמו את המתרחש.

ליד ארון-הקודש מצאו השניים את אורליך שוכב על הרצפה, פניו מבועותות והוא מצביע ברעע על היד המושטת לעומתו. השניים פרצו בצחוק. זו הייתה כמובן 'יד הכסף', אשר הקורא בתורה מצביע באמצעותה על מקום הקריאה.

החיך נמחה מיד מפניהם כשהבינו בשקיק הרעל שבפיו של אורליך. השמש שלח את שכנו לזמן למקום מיד את מפקד המשטרה ואת חברי המועצה. הללו הוחשו למקום וצפו באורליך השוכב מאובן ומתקשה לדבר, ועדיין שקיק הרעל תלוי בין שיניו.

אורליך סקר את הנוכחים במבטו ואז הבחין בבודו. ביד רועדת הצביע עליו. כוונתו הייתה ברורה. בודו החוויר וכמעט בלע את לשונו. הוא נאלץ להודות במזימה השפלה שרקם.

מפקד המשטרה הכריז מיד על שחרור כל העצורים, לאחר בקשת סליחה מהם. בודו ואורליך קיבלו את עונשם הקשה, וסיפור 'יד הכסף' נחקק לזיכרון בדברי ימי קהילת בודנהיים.

פתגם חסידי "כאשר גאוותן מכניע את גאוותו ומבטל את ישותו, העולם סבור שיש כאן 'ביטול היש'. האמת היא שאין זה אלא ביעור הרע בלבד" (אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש)

האיש שנקם בשם המיליונים

ומשם לראש-העין. כשבגור, התגייס לצה"ל ושירת בצנחנים. "בצבא היה קשה לשמור על חיי תורה ומצוות, כפי שהיה בתימן", הוא מתצל על התקופה שגרמה לו לנטוש את דרך התורה.

ע שרות שנים נצר את הסוד בליבו. בשעתו הוזהר: אם תיחשף, הנאור-נאצים עלולים לפגוע בך. בכל יום קם בעלות השחר, טבל במקווה וניגש לעבוד את בוראו. הוא היה ספון בפינה קטנה בכלל בעיר חולון ולמד תורה. עד אותו יום, לפני שמונה-עשרה שנה.

שליח הקדושים

לאחר שירותו נתקבל לעבודה כסוהר בשירות בתי-הסוהר. בשנת תש"כ (1960) נלכד אייכמן, וזמן קצר אחר-כך החלו לבנות בכלא רמלה, שבו שירת נגר, תא מיוחד בקומה השנייה. "התברר לי שבונים מדור מיוחד לאייכמן", הוא מספר. "אני מונית לשומרו האישי. אלה היו ימים קשים מבחינה רגשית. זה עמלק, אמרתי תמיד לעצמי".

לאחר שנחרץ דינו של הפושע למוות נשאל נגר אם יהיה מוכן לבצע את גזר-הדין. "השבתי כי מוטב שסוהר שאיבד את הוריו בשואה יעשה זאת. בסופו של דבר הטילו זאת עליי. אולי חששו שניצול שואה לא ישלט בעצמו", הוא אומר. "חשבתי רבות על כך שדווקא אני זכיתי להיות שליחם של המיליונים ה"י"ד לנקום את נקמתם ב'עמלק', והמחשבות האלה גרמו לי לחזור לשורשים".

"ילדי עזרו לי ללמוד"

עם צאתו לגמלאות החליט ללמוד תורה. "פתחתי את הגמרא וגיליתי שאינני יודע איך קוראים את פירוש רש"י ואיך מבינים גמרא", הוא אומר בצער. "ילדי, שאותם שלחתי לשיבות, עזרו לי להבין את

עיתונאי בתחנת רדיו מקומית חיפש מידע על האנשים הקשורים ללכידתו ולהוצאתו להורג של הצורר הנאצי אדולף אייכמן. הוא נבר במסמכי הכלא שבו שהה אייכמן, ומצא את **שלום נגר**, ששמר על הפושע וביצע את גזר-הדין. "הייתי בטוח שהסוד לעולם לא יתגלה", הוא אומר לנו בשבוע שמציינים בו חמישים שנה ללכידת אייכמן. "רצה הקב"ה שאספר לעולם כיצד רוצח המיליונים בא על עונשו".

יתום בתימן

שלום (75) מתגורר בחולון ומקדיש את עיתותיו ללימוד התורה, לצד שחיטת עופות. פגשנו אותו השבוע בביתו ומצאנו יהודי מלא שמחת-חיים. סיפור ילדותו יכול לפרנס ספר שלם. הוא נולד בתימן. בהיותו בן שמונה התייתם מהוריו. "נדדתי מכפר לכפר, בקושי אוכל, בקושי ישן", הוא מספר. "בנדודי הגעתי לעיר צנעא. ישבתי בכניסה לארמון המלוכה, בתקווה שמישהו יחוס עליי. הייתה לי טלית שאבא הוריש לי. הייתי מתכסה בה בלילות".

בהיותו בן שתיים-עשרה הצטרף לקבוצת יהודים שעלתה לארץ. כאן התגלגל במחנות עולים

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

היכן מדליקים נרות שבת?

שאלה: באיזה מקום בבית יש להציב את נרות השבת?

תשובה: תיקנו חכמים שיהיה לכל אדם נר דולק בכל חדר שהוא משתמש בו בשבת, משום שלום בית, שלא ייכשל בעץ או באבן (וזאת אפשר לקיים גם על-ידי אור המאיר מבחוץ, או מחדר אחר, או מנורה חשמלית), אבל עיקר המצווה של הדלקת נרות, משום כבוד שבת ועונג שבת, היא בנר המאיר את שולחן השבת.

יש להניח את הנרות, ולפחות אחד מהם, במקום שאפשר לראותו בשעת הקידוש (כי מצווה להביט אז בנרות) ובשעת הסעודה (הרבי מליובאוויטש הוסיף שיש להקפיד על כך במיוחד ביום-טוב).

ב'כף החיים' כתב שלא להדליק על השולחן עצמו: 'לפי

נגר בביתו, והתמונות המספרות את סיפור חייו

הגמרא". וכך, כמו ילד שזה עתה מתחיל ללמוד, התקדם צעד אחר צעד, שלב אחר שלב.

הספרים הרבים בביתו ממחישים את אהבתו לתורה. על הקיר תלויה מסגרת ובה ארבע תמונות, שכל אחת ואחת מהן מספרת על פרק אחר בחייו. "כל תמונה היא תקופה בחיי. התקופה שבה ביצעתי את גזר-הדין בצורר היהודים, התקופה שבה שימשתי מפקד בשב"ס, תקופת חזרתי לשורשים והתקופה הנוכחית, שבה אני סבא לנכדים במשרה מלאה", הוא מחייך ומסדר את פאותיו המסתלסלות.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

הזוהר והאר"י ז"ל צריך להדליק נגד השולחן, דהיינו 'מנורה בדרום, ושולחן בצפון'... ואף אם אינו יכול לעשות כסדר הזה, מכל-מקום לפי סודם של דברים... אין נכון לערבים ביד, כידוע". וכן מנהג הספרדים והמקובלים.

לעומת זה, רבים מהאשכנזים נוהגים להדליק את הנרות על השולחן עצמו, כדברי הרמ"א שכתב "ועיקר הדלקה תלויה בנרות שמדליקין על השולחן". פעם אחת, כשהרבי מליובאוויטש ביקר בליל הסדר במוסד לבנות, שאל היכן הנרות, והראו לו שהנרות מונחים על שולחן צדדי. הרבי העיר: "בשבת וביום-טוב הנרות צריכים לעמוד על השולחן". כמובן, כל זה כשאין בכך בעיית בטיחות, או שאין זה גורם טלטול מוקצה.

מקורות: שבת, כהן תוד"ה הדלקת. זוהר ח"ג ערב.ב. תיקוני זוהר, תיקונים כא.כד. רמ"א סי' רסג ט"ז. שו"ע אדמו"ר הזקן סי' י"ד. כף החיים סי' ק סח. קצות השלחן סי' עד ס"ה ובהד"ש סי' ק יד. שו"ע זוהר סי' ד"ו ובהערות. 'לקראת שבת' פ"ו ס"א ובהערות. לקוטי שיחות חכ"ב עמ' 283. 'אם המלכות' עמ' צב.

שולחן שבת

לכל התורה בכרך אחד

שלוש שיחות לכל פרשה, מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020